

# Общински годишен план за младежта на Община Монтана за 2023 г.

/приет с Решение №№ 890/26.01.2023г./

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният план е документ за планиране на младежката политика на общинско ниво и определя основните цели и приоритети на Община Монтана в областта на младежките политики. Базира се на потребностите на младите хора в общината и е в синхрон с приоритетите на европейската политика за младежта.

Общинският план за младежта на Община Монтана за 2023 г. се изготвя в изпълнение и съответствие на чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта и Национална стратегия за младежта. Тези два документа формират държавната политика за младите хора в съответствие с целите и приоритетите за тяхното развитие. Планът очертава общинската политика в младежката област, представя анализ на текущото състояние и потребностите на младите хора, както и действия, които трябва да бъдат предприети. Той е документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие, подобряване достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция за социалното изключване на млади хора в неравностойно положение и др.

Общинският план за младежта се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет град Монтана, общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, училищни настоятелства, училища, културни институции, Младежки център – Монтана, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/, Общински съвет по наркотични вещества, Младежкият информационно-консултантски център /МИКЦ/, Българският младежки червен кръст /БМЧК/ и др.

## **II. ВИЗИЯ**

Повишаване качеството на живот и реализацията на младите хора, живеещи в община Монтана чрез устойчиви механизми за задържане, подкрепа и инвестиране в младежта като основен фактор в устойчивото развитие на града.

## **III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА**

- Съответствие на общинския план с националните програми и услугите за младежи, както и с европейските и международните стратегически актове;
- Обществена солидарност и толерантност към всички групи младежи;
- Законосъобразност;
- Равен достъп за всички младежи;
- Формиране на мрежа от партньорства;
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги.

## **IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА**

Общинският план за младежта на Община Монтана е насочен към младите хора на възраст от 15 до 29 години.

Съгласно чл.16 ал.3 от Закона за младежта Общинският план съдържа:

- Анализ на предизвикателствата пред младежта в Община Монтана
- Приоритетите и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;

- Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
- Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
- Действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския план за младежта;
- Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

## V. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА МОНТАНА

Младите хора в Община Монтана носят характерните особености на младежката общност в Европа и света. Те се сблъскват с различни предизвикателства, свързани с развитието на съвременното общество и съвременния свят. Качествата и уменията на младите хора са от съществено значение за участието им в живота и просперитета на града и страната.

Община Монтана се стреми да осигури благоприятни условия за младежите с цел пълноценното им личностно развитие и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им на местно ниво, чрез дейности, насырчаващи развитието им.

Планирането и изпълнението на младежката политика изисква взаимодействие и синхрон на действие между различните институции.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество.

Образователната инфраструктура на всички етапи на обучение в Община Монтана е добре разгърната и осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности. Представени са всички образователни степени и във всяка от тях има образователни институции с традиции за качествено образование. Училищната система в Община Монтана към настоящия момент отговаря на потребностите и изискванията за образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живот. Задържането на младите хора и включването им в заетостта е водеща цел в Община Монтана.

Важен акцент е наличието на общинска нормативна уредба за стимулиране на ученици с изявени дарби за постижения в областта на образованието, културата, спорта. Ежегодното приемане на Общинска програма за стимулиране на деца с изявени дарби, ефективното и последователно прилагане на мерките допринася за развитието на потенциала на учениците в Монтана.

С дейностите по кариерно ориентиране, младежите разширяват познанията си за различни професии, за техните характеристики, изгражда се представа за собствените силни страни, интереси и предпочтения. Развива се способност за прилагане на различни форми на търсене на работа, умения за самопредставяне.

Дейностите по превенция и преодоляване на проблемното поведение са ангажимент на МКБППМН. Основната задача се свежда до координиране на работата на различни държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора. Усилията са насочени към ранна превенция на асоциално поведение, анализиране на факторите за извършване на криминални деяния и предотвратяване на криминални деяния.

Стремежът към независимост и реализация, вземане на самостоятелни решения са в основата на характеристиката на младите хора. В условията на засилваща емиграция на младите хора в чужбина, се търсят възможности за реализиране на дейности, които да мотивират младите хора да се образоват и реализират в Монтана и България.

Мобилността все повече се възприема като важно средство за създаване на трудова заетост и икономически растеж, както и за укрепване на личното развитие на работещите. Относителният дял на самонастите млади хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др.

Важен приоритет за Община Монтана е повишаване качеството и достъпът до информационните услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана работи за популяризирането на неформалното образование и ползите от него сред младите хора в град Монтана и региона.

Община Монтана има изградена много добра културна инфраструктура, която включва обществени библиотеки, музей, читалища. Гарантирано е качеството и достъпа до информационни и специализирани услуги в подкрепа на младежкото развитие. В тази област младежта е изправена пред следните предизвикателства:

- необходимостта да се отклика на потребностите на обществото, основано на знанието и информацията, което се отличава с постоянно развиващи се комуникационни технологии и бърз обмен на информация;
- влиянието на икономическата среда върху възможностите на младите хора за достъп до информация и култура;
- необходимостта от насърчаване на междукултурния диалог, основан на зачитането на културното многообразие в един все повече мултикултурен и взаимосвързан свят, различаващ се с бърза комуникация, мобилност на хората и глобализация на пазарите.

Информацията е много важна за развитието на отделната личност и на обществото като цяло. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Обществените библиотеки играят роля в този процес и работят активно за намаляване на различията чрез осигуряване на широк обществен достъп до интернет и до различни онлайн информационни услуги.

Важно място в този процес има Младежки център – Монтана, тъй като един от основните му приоритети е повишаване качеството и достъпа до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана работи за популяризиране на доброволческата идея. Посредством реализиране на кампании и инициативи се цели повишаване на информираността за ползите от доброволчеството и формиране на позитивно отношение към него. За реализиране на своята широкообхватна дейност ще продължи сътрудничеството на Центъра с училища, здравни институции, дейци на изкуството, културата и науката, средствата за масова информация, неправителствени организации, Националната мрежа на младежките центрове, експерти в областта на младежката политика.

Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е наличието на условия за физическо възпитание и спорт. Ето защо за Община Монтана физическото възпитание и спортната култура се превръщат в приоритетен фактор със социална значимост. Община Монтана осигурява необходимите условия за воденето на здравословен начин на живот чрез спорт. Усилията в това отношение

се възнаграждават с добрите резултати на спортните клубове на държавни и международни състезания.

Община Монтана създава условия за масов спорт чрез организиране на спортни прояви, заложени в Спортния календар.

Свободното си време младите хора прекарват според личните си интереси и предпочтения. Младите хора се включват активно в културния живот на град Монтана, както със свои самостоятелни прояви и инициативи, така и с участието си във всички културни програми.

На територията на Монтана функционират студия, школи, курсове, клубове и формации в сферата на изкуството, в които децата и младите хора се обучават и развиват своите таланти, дарби и умения. Община Монтана подпомага техните инициативи и изявите им на наши и международни сцени.

Културният календар на Община Монтана предлага разнообразни прояви, насочени към тази целева група, за да се даде възможност на младите хора от една страна да изявят своя талант, а от друга – да задоволят своите духовни потребности.

Взаимно уважение на многообразието, толерантността и солидарността са заложени като принципи в Европейския съюз. Многообразието в съвременния свят изиска от хората да проявяват приемане и разбиране на различието, на другостта, без предразсъдъци, осъждане и негативни оценки. Толерантността изиска уважение и разбиране на различните култури в нашия свят.

Насърчава се взаимното разбираителство и толерантност чрез провеждане на множество инициативи, посветени на Международния ден на толерантността.

Училиците и младежите от град Монтана поддържат активни връзки с младежи от други общности. Най-често това се осъществява благодарение на международни програми и проекти, които имат за цел опознаване на страните от ЕС и света. Тези контакти са интересни и обогатяващи, носят удовлетворение, дават възможност за обмяна на опит и изграждат трайни приятелства. Едновременно с това те спомагат за опознаване на други общности и култури, докосване до непознати традиции, обичаи, нрави.

Община Монтана работи за идентифициране на реалните проблеми с цел прилагане на адекватни мерки за подпомагане на

младите хора. Гарантира се равен достъп до образование, заетост, здравни и социални услуги, култура и спорт, независимо от пол, етническа принадлежност, социален статус. Предоставят се възможности за качествено участие на младите хора във формирането, разработването, изпълнението и прилагането на младежки политики на местно ниво.

## **VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ**

- **Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора**
  - Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез европейски програми;
  - Разширяване на възможностите за неформално учене;
  - Популяризиране формите на неформалното учене;
  - Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за кариерно ориентиране и развитие на младите хора.
- **Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги**
  - Реализиране на информационна политика, насочена към младите хора;
  - Предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора;
  - Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз;
  - Предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения;
  - Предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора;
  - Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора – професионални консултанти,

юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации и др.

- **Насърчаване на здравословния начин на живот**

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите;
- Подкрепа на спортни инициативи за младежи.
- Стимулиране на детско-юношеския и масовия спорт

- **Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение**

- Популяризиране сред младите хора на целенасочени и качествени социални услуги;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение и младежи в рисък;
- Популяризиране на възможностите за трудова реализация на хората с увреждания;
- Подобряване на архитектурната градска среда посредством различни източници на финансиране.
- Подпомагане на социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост на младежи от ромския етнос.

- **Развитие на младежкото доброволчество**

- Разпространение на идеята и ролята на доброволчеството сред младите хора;
- Насърчаване на участието на младежи в доброволчески инициативи;
- Подкрепа и подпомагане реализирането на доброволчески инициативи, инициирани от младежки организации.

- **Повишаване на гражданска активност**
  - Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
  - Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики на общинско и национално ниво.
  - Популяризиране на добри практики на младежка гражданска активност.
- **Развитие на междукултурния и международния диалог**
  - Насърчаване на междуетническото и междукултурното опознаване, толерантност и диалог;
  - Насърчаване на междукултурното младежко общуване.
  - Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.
  - Насърчаване участието на младите хора в международни програми и проекти.
- **Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността**
  - Организиране и провеждане на информационно-образователни кампании с цел превенция на правонарушения, извършвани от млади хора;
  - Включване на младежи, извършили на противообществени прояви в спортни, културни и трудови инициативи и дейности.

## VII. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

| № | Наименование на дейностите | срок | Изпълнител |
|---|----------------------------|------|------------|
|---|----------------------------|------|------------|

|     |  |                             |   |
|-----|--|-----------------------------|---|
| 1.  | Проучване мнението и нагласите на младежите  | м.II,IV,VII,<br>XI          | МИКЦ,<br>младежки<br>медиатор                             |
| 2.  | Информационна кампания по повод Деня на влюбените  | 14 февруари                 | БМЧК,<br>МКБПМН   |
| 3.  | Отбелязване на Световния ден за борба с расовата дискриминация.  | 21 март                     | БМЧК  |
| 4.  | Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация  | постоянно                   | МИКЦ,<br>младежки<br>медиатор                             |
| 5.  | Консултиране   | постоянно                   | МИКЦ,<br>младежки<br>медиатор                             |
| 6.  | Разяснителни кампании сред ромското население и рисковите групи.   | ежемесечно                  | МКБПМН,<br>МКБТХ,<br>здравни<br>медиатори                 |
| 7.  | Отбелязване международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН   | м. май<br>и<br>м.декември   | БМЧК  |
| 8.  | „Синьо лято” – лятна превантивна кампания  | м.юни и<br>м. август        | СЛРД „Огоста”,<br>МКБПМН,<br>ОСНВ                         |
| 9.  | Организиране на кампания за популяризиране на младежките инициативи и програми по повод Международния ден на младежта. | 12 август                   | МИКЦ, Община<br>Монтана,<br>младежки<br>медиатор,<br>БМЧК |
| 10. | Отбелязване на Международния ден на първата помощ–10 септември   | м. септември                | БМЧК  |
| 11. | Младежки трудови борси   | м. септември<br>м. октомври | ДБТ,<br>младежки<br>медиатор                              |
| 12. | Информационна кампания по повод Европейския ден за борба с трафика на хора   | 18 октомври                 | МКБТХ   |
| 13. | Провеждане на обучения по здравословно хранене и здравословен начин на живот, планиране и осъществяване на             | целогодишен                 | БМЧК  |

|     |  |              |                   |
|-----|--|--------------|-------------------|
|     | проекти и дейности за фокусиране на общественото внимание към затъняването на децата и младите хора.   |              |                   |
| 14. | Създаване и споделяне на единна програма, преплитаща всички здравни модули, интересни и полезни здравно-образователни материали, филми, (здравна библиотека) която да бъде достъпна по всяко време и да бъде актуализирана периодично. | целогодишен  | БМЧК              |
| 15. | Отбелязване на Международния ден на толерантостта  | 16 ноември   | БМЧК              |
| 16. | Кампания „Деца помагат на деца“ и поощряване таланта и творческите изяви на социално уязвими деца и младежи  | целогодишен  | БМЧК              |
| 17. | Организиране на благотворителни кампании и акции за Великден, баба Марта, Деня на земята, Деня на детето, Коледа с участието на деца и млади хора в риск.  | целогодишен  | БМЧК              |
| 18. | Превенция в училищата на теми „Насилие“ и „Агресия“  | М. I,III,V,X | МКБПМН,<br>МКБТХ  |
| 19. | Европейски фитнес ден  | м.октомври   | ОМД               |
| 20. | Отбелязване международния ден на младежката активност  | 10 ноември   | БМЧК              |
| 21. | Инициатива „Мениджър за един ден“  | м. ноември   | Община<br>Монтана |
| 22. | Отбелязване Световния ден за борба с ХИВ/СПИН  | 1 декември   | БМЧК              |
| 23. | Обучения в рискови ромски общности за опасностите от употребата на наркотични вещества.  | целогодишно  | ОСНВ              |
| 24. | Превантивна работа с настанените деца в КСУ  | целогодишно  | МКБПМН,<br>МКБТХ  |
| 25. | Международен ден на доброволеца  | 5 декември   | БМЧК              |

|     |   |             |   |
|-----|---|-------------|---|
| 26. | Превенция в училищата на територията на област Монтана на тема: „Психоактивни вещества”.          | целогодишно | ОСНВ  |
| 27. | Отбелязване на 26 юни – Световен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици; | 26 юни      | МКБППМН   |
| 28. | <b>Фестивали, конкурси, концерти, изложби, спектакли, състезания</b>                              |             |   |
| 29. | Конкурс за мартеница  | м. февруари | ОМД   |
| 30. | Концерт на Духов оркестър „Дико Илиев“ по повод 125 години от рождениято на Дико Илиев.           | м.февруари  | НЧ „Разум 1883“ – гр. Монтана   |
| 31. | „Пролетна магия“ – пролетен концерт   | м.март      | ЦПЛР ОДК  |
| 32. | Ден без асансьори   | м. април    | ОМД   |
| 33. | Международен ден на ромите<br>- концерт<br>- спортни мероприятия                                  | 8 април     | Община<br>Монтана,<br>Читалище<br>„Звезда“<br>Читалище „Асен<br>Йосифов 1926“ |
| 34. | Концерт на КСТ „Астра“ и мажоретен състав   | м. април    | КСТ „Астра“,<br>ОМД   |
| 35. | Концерт „Пробуждане“  | м.април     | ЦПЛР ОДК  |
| 36. | Европейска седмица на движението – MOVE Week  | м. май      | ОМД   |
| 37. | Открито градско първенство по лека атлетика   | м. май      | Община<br>Монтана,<br>СК“Атлет“   |
| 38. | Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД   | м. юни      | ОМД   |
| 39. | Годишна изложба на учениците от класа по изобразително изкуство на ОШИ “Д. Христов”               | м. май      | НЧ „Разум 1883“   |

|     |   |              |                               |
|-----|---|--------------|-------------------------------|
| 40. | Класови продукции на учениците от музикалния отдел на ОШИ „Д. Христов“  | м. юни       | НЧ „Разум 1883,,              |
| 41. | Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор, ПТА и ДТА „Пъстрина“ в Празника на Монтана – Свети Дух   | 05 юни       | НЧ „Разум 1883“ – гр. Монтана |
| 42. | Участие на ПТА и ДТА „Пъстрина“ и Народния хор в Международния фолклорен фестивал, посветен на Празника на Монтана – Свети Дух                      | 06 юни       | НЧ „Разум 1883“ – гр. Монтана |
| 43. | Спортен празник „Спортна събота“  | м. юни       | ОМД                           |
| 44. | 15-то издание на Национален конкурс „Напеви от Северозапада“  | м. май       | ОМД                           |
| 45. | Фолклорна хоротека  | м. юни       | ОМД                           |
| 46. | Концерт на ТА „Младост“   | м. юни       | ОМД                           |
| 47. | Концерт „Забавен калейдоскоп“   | м. юни       | ЦПЛР ОДК                      |
| 48. | Самостоятелен концерт на вокално студио „Детски смях“ и ФТА „Северняци“   | м. юни       | ЦПЛР ОДК                      |
| 49. | Спортна събота  | м. юни       | ОМД                           |
| 50. | Концерт по повод откриване на художествено-творческия сезон ПТА и ДТА „Пъстрина“, ДО „Дико Илиев“, Народен хор и възпитаници от ОШИ „Добри Христов“ | 28 септември | НЧ „Разум 1883“ – гр. Монтана |
| 51. | Откриване на новия творчески сезон с участието на творческите формации - „Концертно междуучасие“ – изнесени концертни изяви в училищата             | м. октомври  | ОМД                           |
| 52. | Концерт, посветен на годишнината от рождениято на Йордан Радичков и на Деня на народните будители   | м.октомври   | ЦПЛР ОДК                      |
| 53. | Базар на сувенири и изделия изработени от клуб по приложни изкуства „Дорос“   | м.декември   | ОМД                           |

|     |   |             |          |
|-----|---|-------------|----------|
| 54. | Есенно издание на Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД | м. ноември  | ОМД      |
| 55. | Концерт на певческа група „Пъстренец Jr“                                | м. ноември  | ОМД      |
| 56. | Коледни концерти на творческите формации при ОМД                        | м. декември | ОМД      |
| 57. | Коледен концерт „Коледни небивалици“                                    | м. декември | ЦПЛР ОДК |

**Съкращения:**

КСТ – Клуб за спортни танци

КСУ – Комплекс за социални услуги

МАЕ – Младежки авариен екип

МИКЦ – Младежки информационно - консултантски център

БМЧК – Български младежки червен кръст

МКБПМН – Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

МКБТХ – Местна комисия за борба с трафика на хора

ОСНВ – Общински съвет по наркотични вещества

СЛРД – Сдружение ловно-рибарско дружество

НПО – неправителствена организация

ЦПЛР ОДК – Център за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс

НЧ – Народно читалище

ОМД – Общински младежки дом

ТА – Танцов ансамбъл

СК – Спортен клуб

ОШИ – Обединена школа по изкуствата

## VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Координиране на дейностите и оперативно взаимодействие на всички структури, работещи в сферата на младежките дейности
- Организиране и реализиране на съвместни инициативи

## **IX. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА**

- Наблюдение изпълнението на плана
- Планът е отворена система и подлежи на промени при постъпване на предложения
- Изготвяне на Отчет за изпълнение на плана за 2023 г.

## **X. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА**

Популяризирането на плана ще се осъществи чрез сайта на Община Монтана и чрез регулярни прессъобщения до медиите.

## **XI. ФИНАНСИРАНЕ**

- Годишни бюджети на институциите, ангажирани с изпълнение на плана
- Целеви средства по одобрени проекти
- Общински бюджет